

KABDEBÓ TAMÁS

Dunai sorsok

(ballada triász)

1. A szakács

Csanádnál lehorgonyzott a vontató
Mögötte rostokolt a nagy uszályhajó
Kifeszített zsinórján füstölt keszegek
Miket a hajósnép, ha más nincs, eszeget.

De azon a szeptemberen volt élelem
Csirkét ölt a szakács és halakat fogott
Miközben felül napoztak a ballonok
Bennünket olykor elfogott a félelem.

Ballonok mentén siklatták aknáikat
Az angol repülők jöttek éjjel
Ha a mágneses akna hajóhoz tapadt
Robbant! S vetette a hajótestet széjjel.

Vidám fickó volt a vontatón a szakács
Mosolya széles, hasa nagy, neve Takács.
Egy jó hotelban chef a háború előtt
Hajókonyhájában most szarvashús is főtt.

Túladunáról a villából jöttünk át
Mert, úgymond apám: „a szakács meginvitált”.
A szarvashús porhanyós volt, a rizling finom
„Én, szólt a chef, a harcok végére iszom.”

Ám az éjjel egy gép belegabalyodott
A ballon kötélbe, s a Dunába bukott
Hasából kihányt aknákat, lövegeket
A robbanástól villánk fala megrepedt.

A szakács testét most pucolják a halak
Csanádnál, a hajóban, lent a víz alatt.

2. Az öreg halász és a Vénduna

A Vénduna-Nagyduna sarkon kecézett
A vén: már csak hálni járt belé az élet.
A hálólukak paszulyméretű szemek
Lólábszárcsont adja a nehezekeket.

Egyazon bugyorban lám ficánkoltanak
Hálószemek tuskóba akaszkodtanak
Inaszakadtan húzza a háló inát
A vén, s hogy nyugodjék kérleli a Dunát.

Ereszkedett fölül a ladikban a halász
A zsákoskece alul halakra vadász.
A víztakarta tuskó alatt pontycsalád
Félmázsányi potyka mi a kecébe száll.

De habjait szél kergeti, felzúg most a víz
Csónakját is tatig tölti, jaj a Dunavíz
Nem ereszti a kecét sem ő sem a tuskó
Így lesz a vén halász halak közt haldokló.

„Sok halat fogtam, magam adtam, ennyi szent
Vivere non, pescare necesse est” – így izent.

3. Vízimalom

Bajánál volt az utolsó vízimalom
Lebukó kerekével együtt merültünk
Lapátjába kapaszkodva felmerültünk
Még jobb muri volt ez, mint egy lakodalom.

Akinek a válláig érő szöghaja volt
A húgom délután a kerékre úszott
Elengedni nem tudta: hallottam hogy sikolt
Hosszú haja a küllőkre csavarodott.

Aztán mint Katalin a tüzes keréken
Forgott és pörgött a vizes keréken
A látványtól engem majd kitört a frász
Ám a közelben résen volt két éber halász

Csiklijükkel megtorpedózták a kereket
A küllő eltörött, az angyal leesett,
Megmenekült húgom. Kinek-kinek a Duna
S a malom vészangyala, vagy őrangyala.